OKANOGGAN FALLS

Carolyn Ives Gilman

Traducere din limba engleză
Adriana Moşoiu

O abordare unică a temei referitoare la invazia extraterestră, deopotrivă dură și plină de compasiune, o poveste în care cel învins încearcă să reziste într-un mod foarte diferit...

CAROLYN IVES GILMAN și-a publicat textele în *The Magazine of Fantasy & Science Fiction, Interzone, Universe, Full Spectrum, Realms of Fantasy, Bending the Landscape* și multe altele. Este autoarea a cinci cărți de non-ficțiune despre istoria indienilor americani și a romanelor SF *Halfway Human* și *Arkfall*. Lucrările sale au apărut în Antologiile Dozois nr. 15 și 19. Trăiește în St Louis, unde este curator de muzeu.

Orașul Okanoggan Falls se întindea pe dealurile încrețite din sud-vestul Wisconsinului – ținutul fermelor de lapte, presărat cu păduri de foioase și pășuni ce păreau moi ca blana de samur. Era un oraș vechi, cu fabrici de cherestea, ascuns adânc în valea abruptă a unui râu, umbrită de copaci bătrâni. În centru se aflau două rânduri de vitrine din cărămidă și feronerie, aliniate paralel cu râul. Într-un fel, orașul oscilase între Scila și Caribda, între concesionare și comercializare. Dacă voiai să cumperi un hamburger pe Strada Principală, trebuia să te duci la Earl's Cafe, iar pentru săpun exista doar drogheria Meyer. În parc, unde stătea

soldatul din Războiul Civil, în fața vechii Primării invadate de porumbei, domnul Woodward, sfidător, ținea încă ridicat steagul Statelor Unite, ca și cum lumea prezentată la știri era o iluzie, iar națiunea mai era încă o realitate.

Orășelele americane se schimbaseră de când Sinclair Lewis le criticase ca fiind zonele de refulare a unei complexențe de fațadă. Toate astea se mutaseră în suburbii. Oamenii rămași în orașele de provincie aveau un grad mare de țicneală. Existau mai mulți sudori-deveniți-sculptori pe cap de locuitor decât oriunde altundeva, mai mulți fabricanți de păpuși liber-profesioniști, mai multe mașini vopsite extravagant, mai mulți oameni cu opinii ferme și mai multă toleranță pentru toate cele de mai sus.

La fel ca mare parte din vestul central, Okanoggan Falls fusese relativ neafectat de cucerire și ocupație. Puțini erau aceia care văzuseră vreun Wattesoon invadator, altfel decât la TV. La început, au existat câteva mișcări de protest, născute din mândria națională rănită; dar când Wattesoonii au redus efectiv taxele și normativele, volumul plângerilor a scăzut. Oamenii tot nu-i iubeau pe ocupanți, dar atât timp cât Wattesoonii își vedeau de treabă și lăsau populația în pace, erau toleranți.

Toate astea s-au schimbat sâmbătă dimineață, când Margie Silengo, care trăia într-o rulotă pe autostrada 14, goni spre oraș în Chevroletul său, legănându-se ca un cal de lemn, spunând oricui îi ieșea în cale că un convoi al armatei Wattesooniene trecuse pe lângă casa ei și se îndrepta spre terenurile vechii fabrici, la nord de oraș, părând că intenționează să se instaleze acolo. Aproape în același timp sună telefonul de acasă al primarului, și Tom Abernathy se trezi stând desculț în bucătărie, vorbind pentru prima oară în viața lui cu un căpitan Wattesoonian, care, într-o engleză corectă, oficială, îl informă că Okanoggan Falls urma să fie demolat.

Susan, soţia lui Tom, care nu prea înţelesese cum stă treaba cu „ocupaţia", se opri din uns sendvişuri cu unt de arahide pentru băieţii săi şi zise:

– Nu pot spune asta! Cine se cred?

Tom era un lungan molatic, cu încheieturile noduroase şi maxilarul proeminent. Funcţia de primar nu era singura sa ocupaţie; conducea una dintre cele mai prospere afaceri din oraş, un depozit angro de materiale de construcţii. Ajunsese primar aşa cum ajung la conducere cei mai sensibili din toate punctele de vedere: prin autoapărare. Sătul să aibă de-a face cu fosila care conducea oraşul încă din anii '80, Tom candidase din acelaşi impuls care uneori îl făcea să înjure – şi s-a trezit ales cu majoritate de voturi, 374 la 123.

Acum se scărpină la ceafă, aşa cum făcea mereu când era confuz, şi spuse:

– Cred că Wattesoonii pot face cam tot ce vor.

– Atunci, trebuie să-i determinăm să nu mai vrea să ne deranjeze, zise Susan.

Pe scurt, asta făcea să meargă mariajul dintre Tom şi Susan. În şaptesprezece ani, de câte ori el spunea că ceva nu se poate face, ea considera asta drept o provocare.

Dar nu se aşteptase vreodată ca soţia lui să se ia de invadatorii extratereştri.

Şedinţele consiliului orăşenesc nu erau oficiale, şi de obicei puţini oameni rămâneau până la sfârşit. În acea zi, se adunaseră cu toţii la Primărie până la ora 5 p.m., când ofiţerul Wattesoonian spusese că le va vorbi. Aflaseră deja că nu era vorba doar de Okanoggan Falls; forţele de ocupaţie se instalaseră la marginea celor patru oraşe înşirate pe optzeci de kilometri de-a lungul autostrăzii 14, şi căpitanii lor urmau să

le vorbească exact la ora 5. Ca majoritatea acțiunilor militare Wattesooniene, și aceasta fusese coordonată fără cusur.

Căpitanul sosi fără prea multă agitație. Două vehicule militare de culoarea nisipului se deplasară în viteză pe Strada Principală și se opriră în fața Primăriei. Cei doi ocupanți ai unui vehicul coborâră, iar trei soldați din celălalt se așezară astfel încât să țină curioșii la distanță. Armele lor rămăseseră în teacă. Păreau că încearcă să păstreze spiritele calme.

Cei doi care au intrat în Primărie arătau exact ca Wattesoonii de la televizor – niște arătări diforme și îndesate, cu pielea de culoarea prafului, ca niște stropi de noroi amestecați cu pietriș. Purtau obișnuitele uniforme militare bej, care îi acopereau ermetic, ca o folie de plastic, de la gât până la călcâie, dar niciunul din ofițeri nu purta masca sau mănușile pe care le foloseau de obicei invadatorii, atunci când aveau de-a face cu oamenii. Un miros de pietre încinse pătrunse în încăpere odată cu ei – nu era un miros neplăcut, doar unul care în mod obișnuit nu era asociat cu ființele vii.

Într-o engleză studiată, oficială, Wattesoonul mai mare se prezentă drept căpitanul Groton, iar tovarășul său drept aspirantul Agush. Nimeni nu se oferi să le strângă mâna, cunoscând oroarea Wattesoonilor de a atinge carnea lipicioasă a oamenilor.

Consilierii rămaseră tăcuți în spatele rândurilor de pupitre folosite la audieri, în timp ce căpitanul îi privea din locul în care oamenii făceau în mod normal depoziții, dar se știa clar cine deținea puterea. Orășenii se așteptaseră la niște ordine brutale, hotărâte, astfel că tonul cumpătat al căpitanului Groton veni ca o surpriză plăcută, deși nu era nimic liniștitor în mesajul său.

Wattesoonii doreau să decoperteze o fâșie de optzeci de kilometri din Valea Okanoggan, cu dealuri și păduri.

– Operațiunile noastre vor face terenul nelocuibil, spuse căpitanul Groton. Armata vă va ajuta să vă mutați. Vrem să faceți toate aranjamentele astfel încât mutarea să se realizeze cu rapiditate și în mod pașnic. Exista o nuanță de amenințare în ultimul său cuvânt.

Când termină de vorbit, urmă un fel de tăcere, timp în care consilierii meditau la iminenta distrugere a tot ceea ce iubeau și pentru care trăiau. Imaginea Văii Okanoggan transformate în exploatare minieră plutea în fața tuturor: adio, arțari, adio, liliac, adio, căței, adio, stâlpi de iluminat. Rob Massey, un bătăios editor de ziar, a fost primul care și-a recăpătat vocea.

– Ce vreți să extrageți? spuse el cu asprime. Aici nu există niciun minereu.

– Siliciu, răspunse căpitanul cu promptitudine. Sub calcarul vostru există un strat deosebit de pur.

Se referea la gresia albă, fărâmicioasă – inutilă pentru construcții, folosită ocazional la fabricarea sticlei. Pentru ce anume o voiau era de neînțeles, la fel ca tot ce avea legătură cu ei.

– Vom primi compensații pentru proprietățile noastre? întrebă Paula Sanders, ca și cum niște compensații ar fi fost de-ajuns.

– Nu, răspunse căpitanul pe un ton neutru. Pământul ne aparține.

Ceea ce era exasperant, dar indiscutabil.

– Dar este casa noastră! izbucni Tom. Trăim aici de patru, cinci generații. Am construit această comunitate. Este viața noastră. Nu puteți veni pur și simplu să o faceți una cu pământul.

Suferința din glasul său îl făcu până și pe căpitanul Groton, bulgărele de moloz, să se oprească.

– Ba putem, răspunse el fără răutate. Nu stă în puterea voastră să împiedicați asta. Tot ce puteți face este să vă împăcați cu un fapt inevitabil.

– Cât timp avem? Paula își înghiți cuvintele, ca și cum ar fi avut un gust rău.

– Ne dăm seama că veți avea nevoie de timp ca să vă obișnuiți, așa că suntem pregătiți să vă acordăm două luni.

Începerea explodă practic de proteste și discuții.

În cele din urmă, căpitanul ridică membrul bont care îi servea drept mână.

– Foarte bine, spuse el. Sunt împuternicit să vă acord o prelungire a termenului. Aveți trei luni.

Mai târziu, au aflat că toți căpitanii din vale au acordat aceeași păsuire. Evident, fusese ceva plănuit dinainte.

Sala mocnea de furie în timp ce căpitanul se pregătea să plece, misiunea lui fiind încheiată. Totuși, înainte să iasă, Susan Abernathy păși în pragul ușii. De afară venea un miros de cafea proaspătă.

– Căpitane Groton, spuse ea, nu vreți să beți o cafea cu noi? Este o tradiție, după ședință.

– Mulțumesc, doamnă, zise el, dar trebuie să mă întorc la bază.

– Susan, se prezentă ea și, contrar tuturor normelor de comportament, îi întinse mâna.

Wattesoonul se feri vizibil. Dar în secunda următoare păru că își revine și, printr-un efort de voință, întinse mâna. Susan i-o strânse cu căldură, privindu-l în ochii săi ca niște pietricele.

– De vreme ce vom fi vecini, cel puțin în următoarele luni, am putea să ne comportăm civilizat, spuse ea.

– Câtă grijă din partea dumneavoastră, doamnă, răspunse el.

– Spuneți-mi Susan, zise ea. Păi, dacă nu puteți rămâne acum, pot să vă invit mâine la cină?

Căpitanul ezită, și toată lumea aștepta o altă eschivare, dar în cele din urmă acesta spuse:

– Foarte bine, Susan.

– Minunat. Vă sun pentru detalii.

După plecarea căpitanului, urmat îndeaproape de aspirantul său, Susan se întoarse spre consilieri.

– Vă aduc o cafea?

– Brrr. Cum ţi s-a părut? întrebă fiul ei, Nick.

Susan devenise un fel de celebritate în ochii băieţilor săi de unsprezece ani, pentru că atinsese un extraterestru.

– Uscat, spuse ea, uitându-se lung spre laptopul de pe masa din sufragerie. Puţin noduros. Cam ca o şopârlă.

În camera alăturată, Tom vorbea la telefon.

– Warren, spui prostii, zicea el. Încă mai putem să obţinem nişte concesii. Lucrăm la capitolul ăsta. Dar dacă începi să tragi în ei, suntem terminaţi. Nu vreau să mai aud de vreo vânătoare de broaşte, bine?

– Te-ai spălat pe mâini? vru Nick să ştie.

Susan dădu drumul mouse-ului şi se şterse de braţul lui Nick.

– Bleah, ce scârbos, zise el. Acum am luat microbii de broască.

– Nu le mai spune aşa, zise ea cu asprime. Nu este politicos. Diseară va trebui să fii foarte politicos.

– Nu trebuie să-l ating, nu-i aşa?

– Nu, sunt sigură că un băieţel dezgustător este ultimul lucru pe care şi-l doreşte.

În camera alăturată, Tom formase un alt număr.

– Ascultă, Walt, cred că o să am nevoie de o maşină de patrulare diseară, în faţa casei mele. Dacă broasca asta e împuşcată pe aleea mea, mâine pe locul casei o să fie un crater fumegând.

– E adevărat? întrebă Nick, căscând ochii.

– Nu, minţi Susan. Exagerează.

– Pot să mă duc diseară acasă la Jake?

– Nu, am nevoie de tine aici, spuse Susan, ascunzându-şi neliniştea.

– Ce avem la cină?

– Încerc să aflu ce mănâncă ei, dacă mă lași în pace.

– Eu nu mănânc gândaci.

– Nici eu, spuse Susan. Acum du-te de aici.

Tom intră și se prăbuși oftând pe un scaun.

– Întregul oraș fierbe de mânie, spuse el. Efectiv. Paula voia să ne picheteze casa. I-am zis să aibă încredere în tine, că ai un plan. Desigur, habar n-am care-i acesta.

– Cred că planul meu constă în a-i da să mănânce pizza, spuse Susan.

– Pizza?

– De ce nu? Nu găsesc vreo restricție în alimentația lor, și tuturor le place pizza.

Tom își lăsă capul pe spate și se holbă încruntat spre tavan.

– Sigur. De ce nu? Dacă îl omoară, vei fi o eroină. Pentru jumătate de oră, după care vei fi o martiră.

– Pizza nu a omorât niciodată pe nimeni, spuse Susan și se ridică să aranjeze prin casă.

Familia Abernathy locuia într-o casă mare, cu trei etaje, construită în 1918, cu verandă pe toate laturile, cu turn ascuțit și o grădină mare. Camera de zi avea uși glisante din lemn, ferestre în evantai cu vitralii și un șemineu cu cadrul din lemn. Putea fi o casă la modă, dar în schimb avea un aspect ponosit, liniștit – vrafuri de cărți, covoare orientale roase de căței, o pianină cu multe machete de avioane. Mobilierul confortabil, uzat, purta urmele vizitelor constante, ale proiectelor școlare și ședințelor. Rar exista o noapte în care familia Abernathy să nu aibă musafiri, însă cina nu era niciodată oficială. Formalitățile erau străine naturii lui Susan.

Lucrase ca asistentă, dar își dăduse demisia, sătulă mai mult de birocrație decât de pacienți. Avea fizicul robust al unei nemțoaice de la țară, și independența aferentă. Părul șaten, tuns

deasupra umerilor, îi încadra fața rotundă, veselă. Rareori putea fi văzută purtând ceva mai elegant decât jeanși și o cămașă cu mânecile suflecate. Când a fost ales Tom, au știut cu toții că nu vor avea parte de o soție de primar care să le provoace simțul modei.

În seara aceea, căpitanul Groton sosi exact la timp, într-o mașină cu geamuri fumurii, condusă de cineva care stătea invizibil, în așteptare. Tom își primi oaspetele în pragul ușii, privind puțin nervos în lungul străzii. Când au ajuns în camera de zi, Susan apăru din bucătărie cu un ciorchine de pahare într-o mână și o sticlă de vin în alta.

– Puțin vin, căpitane? spuse ea.

Ezită.

– Dacă așa e obiceiul. Îmi pare rău că nu sunt familiarizat cu ritualurile voastre alimentare. Știu doar că sunt complicate.

– Este suc de fructe fermentat, ușor ametitor, spuse ea, turnând puțin în paharul lui. Oamenii îl beau ca să se relaxeze.

Apucă cu prudență paharul. Susan îi văzu degetele butucănoase, semănând cu niște cioturi. Ca asistentă, făcea parte din pregătirea ei să simtă compasiune chiar și pentru pacienții mai puțin atrăgători, iar acum era forțată să facă apel la acea deprindere, pentru a nu da atenție înfățișării sale.

– Noroc, spuse ea, ridicând paharul.

Piciorul paharului ținut de căpitanul Groton se rupse pocnind în două. Vinul îi curse pe mână în timp ce el încerca să prindă cioburile.

– Scuze, mormăi el. Vasele voastre sunt fragile.

– Nu-ți face griji pentru pahar, spuse Susan, luându-i paharul, pe care i-l dădu lui Tom. Te-ai tăiat?

– Nu, desigur... Se opri în timp ce încerca să nege, și se holbă la mâna sa. O linie subțire de sânge îi traversa palma.

– Am eu grijă de asta, spuse Susan. Îl luă de braț și îl conduse spre baie.

Abia după ce îi șterse sângele cu un pansament își dădu seama că el nu se ferise de atingerea ei, așa cum făcuse înainte. Zâmbi în sinea ei pentru micile victorii. Dar când scoase o sticlă cu spray dezinfectant, se dădu totuși înapoi, întrebând suspicios:

– Ce-i asta?

– Dezinfectant, spuse ea. Pentru a preveni infecția. Este pe bază de alcool.

– Ah, spuse el. Credeam că-i apă.

Îi pulverizează ușor pe mână, apoi îl bandajă. Căpitanul se uită curios în jurul său.

– Ce-i locul ăsta?

– Este o baie, spuse ea. O folosim pentru... a ne spăla, îngriji și așa mai departe. Aceasta este toaleta. Ridică încet capacul, și el făcu un pas înapoi, vizibil dezgustat. Susan se văzu nevoită să râdă. Este foarte curată. Jur.

– Are apă înăuntru, spuse el cu silă.

– Dar apa nu este murdară, cel puțin nu acum.

– Apa este întotdeauna murdară, spuse el. Colcăie de bacterii. Transmite o mie de boli, și cu toate acestea voi, oamenii, o atingeți fără niciun fel de precauție. Vă lăsați copiii să se joace în ea. Ba o mai și beți. Bănuiesc că v-ați obișnuit cu ea, trăind pe acest pământ unde murdărește totul. Curge chiar și din cer. Este imposibil să stai departe de ea. Nu ai de ales, decât să te lași udat.

Șocată de imaginea apei ca fiind murdară, Susan spuse:

– Trebuie să fie foarte neplăcut pentru voi să ne ocupați planeta. Cum este lumea voastră?

– Este foarte uscată, zise el. Kilometri întregi de nisip fierbinte, curat, ca în Sahara voastră. Dar populația voastră nu trăiește în zonele care pentru noi sunt locuibile, așa că nici noi nu putem face asta în altă parte.

– Trebuie să beţi apă uneori. Metabolismul vostru nu este atât de diferit de al nostru, altfel nu aţi putea consuma alimentele noastre.

– Cantităţile mici existente în mâncare ne sunt suficiente. Noi nu o excretăm aşa ca voi.

– Aşadar, din acest motiv nu aveţi băi, spuse ea.

Căpitanul se opri, vizibil încurcat. După aceea îşi dădu seama ce lipsea din explicaţia ei.

– Voi folosiţi această cameră pentru funcţiile excretorii?

– Da, spuse ea. Trebuie să fie ceva intim.

– Dar voi excretaţi fluide în public tot timpul, zise el. Din nas, din gură, din piele. Cum poate fi ceva intim?

Pentru o clipă, imaginea oamenilor ca nişte pungi pline cu bacterii o făcu incapabilă să răspundă. După aceea, spuse:

– De aceea venim aici, să ne curăţăm.

Căpitanul se uită în jur.

– Dar nu există nicio instalaţie de curăţat.

– Bineînţeles că există. Dădu drumul la duş. Vezi?

Reacţionă atât de îngrozit, încât îl opri imediat.

– Înţelegi, pentru noi apa este curată, explică ea. Ne spălăm cu ea. Voi cu ce vă spălaţi?

– Cu nisip, spuse el. În băi cu nisip uscat, încălzit. Este minunat.

– Cu siguranţă. Îşi imagină nisipul alb, moale. Ca acela de sub calcarul din Okanoggan. Se uită la el, începând să înţeleagă: De asta vreţi să...?

– Nu pot spune nimic despre asta, răspunse el. Te rog să nu mă întrebi.

Era tot ce îi trebuia să ştie.

Când s-au întors, Tom şi băieţii erau în bucătărie, aşa că li s-au alăturat.

– Scuze, am fost prinși într-o discuție foarte interesantă, spuse Susan vioaie, aruncând spre Tom o privire de genul „îți povestesc mai târziu". Căpitane Groton, aceștia sunt fiii noștri, Ben și Nick. Băieții se ridicară și clătinară neîndemânatici din cap, evident fuseseră instruiți să nu dea mâna.

– Amândoi sunt ai voștri? întrebă Wattesoonul.

– Da, spuse Tom. Ai copii, căpitane?

– Da. O fiică.

– Câți ani are? întrebă Susan, mai turnându-i niște vin într-o cană.

Groton făcu o pauză atât de lungă, încât Susan se gândi dacă nu cumva spusese ceva care să-l jignească, dar într-un final căpitanul scutură din cap.

– Nu știu. Dilatarea temporală face să fie atât de complicat. Pentru voi ar fi foarte puțin, oricum; anii noștri sunt atât de diferiți.

– Așadar, ea a rămas acasă, pe planeta voastră?

– Da.

– Și soția ta?

– A murit.

– Îmi pare atât de rău. Trebuie să fi fost tare greu să-ți lași fiica acolo.

– A fost necesar. Am fost trimis aici. Mi-am făcut datoria.

Susan se gândi că poate plăcinta cu excreție de vacă nu era un lucru potrivit pentru musafirul ei, așa că începu să scotocească prin bufet, și curând adună mai multe alimente uscate: semințe de soia prăjite, biscuiți, fulgi de mere, semințe de pin și un cartof dulce să le mai înmoaie. În timp ce Tom încerca vitejește să îl antreneze pe căpitan într-o conversație despre pescuit, Susan începu să pregătească pizza pentru familia sa. Câinele lătră la ușa din spate, și ea îl rugă pe Ben să îi dea să

mănânce. Nick începu să se joace cu jocul său Gameboy. Peste tot plutea o stare de perplexitate agreabil de normală.

– Cam ce mâncați voi acasă? îl întrebă Susan pe oaspetele său, când avu ocazia.

Căpitanul scutură din umeri.

– Suntem mai puțin preocupați de mâncare decât voi. Mâncăm orice. Suntem omnivori.

– Ar trebui să ne păzim câinii, murmură Ben.

– Ben! îl mustră Susan.

Căpitanul Groton îi aruncă o privire înghețată.

– Nu ne interesează câinii voștri ca mâncare.

Întreaga familie se holba îngrozită.

– Câinii noștri nu sunt de mâncare! izbucni Ben.

– Atunci pentru ce îi țineți? întrebă căpitanul, rezonabil.

– Pentru companie, spuse Tom.

– Pentru amuzament, zise Ben.

– Pentru că ne amintesc că suntem oameni. Fără alte specii în jurul nostru, am uita, spuse Susan.

– Aha. Înțeleg, zise Wattesoonul. Și noi gândim la fel.

În tăcerea stânjenitoare care urmă, toți oamenii din încăpere se întrebau care erau animalele de companie ale Wattesoonilor.

Îi salvă ceasul cuptorului. Pizza era gata, și curând reveni starea plăcută de perplexitate.

Pe internet, Susan aflase că Wattesoonii erau consumatori frugali, dar căpitanul Groton părea hămesit. Mâncă câte ceva din tot ce Susan pusese pe masă, inclusiv două felii de pizza.

Pentru a-l scuti pe musafirul lor de tulburătoarea privelițte a mesei și veselei mânjite de apă, Susan îl invită afară, să vadă grădina, astfel încât ceilalți să aibă timp să curețe. Ușa cu plasă se închise zgomotos în urma lor și câinele se furișă pe lângă ei, dornic să-l miroasă pe străin, până când Susan îl goni în

bucătărie. După aceea, îl conduse pe Wattesoon în lumina amurgului jilav, acompaniată de greieri.

Era o seară tipică pentru vestul central. Curtea se întindea până la malul abrupt al râului, un deal de calcar bătut de intemperii, acoperit cu arbuști de sumac și viță-de-vie. Susan trecu printre bucățile împrăștiate de discuri Frisbee și darts de exterior, spre liniștea din spatele grădinii, unde natura începuse să avanseze. Un leagăn vechi atârna de ciotul unui stejar, și s-au așezat în el, făcând să scârțâie frânghiile. În tăcerea umbroasă, Susan se legănă fără grabă înainte și înapoi, gândindu-se la serile din trecut.

Nu-și dăduse vreodată seama cât de mult iubește acest loc, până când nu a fost forțată să se gândească la pierderea lui. Privind spre tufișurile întunecate de pe deal, văzu sclipirea tăcută a licuricilor.

– Se poate să ți se pară frumos locul ăsta? spuse ea, fără a încerca să-și ascundă tristețea din glas.

După câteva clipe de tăcere, îl văzu pe căpitan privind în întuneric, pierdut în gânduri.

– Scuze, ce-ai întrebat? spuse el, revenindu-și în fire.

În loc să răspundă, Susan zise:

– Cred că pe toți ne marchează un anumit fel de peisaj, când suntem tineri. Ne putem bucura de alte locuri, dar parcă aparținem numai unuia, până la adânci bătrânețe. Acesta-i al meu.

– Da, spuse el.

– Atunci, poți să înțelegi cum ne simțim? Vorbim mult despre investițiile noastre, despre traiul nostru, dar numai ca să ne ascundem durerea. Iubim locul acesta. Suntem legați de el.

Căpitanul nu răspunse imediat, așa că Susan opri leagănul, ca să îl privească.

– Înțeleg, spuse el.

– Serios? zise ea încrezătoare.

– Asta nu schimbă nimic. Îmi pare rău.

Dezamăgită, se holbă la fața lui grosolană. Acum, că se mai obișnuise puțin cu el, nu i se mai părea atât de diform și îndesat. Făcu un gest nervos.

– De ce vouă, oamenilor, vă place atât de mult să fiți nemulțumiți? Vă place să vă împotriviți, să protestați, până se ajunge la ceva inevitabil. Este o reacție imatură, care vă îngreunează mult viața.

– Dar, căpitane, există unele lucruri pentru care *trebuie* să protestezi.

– Ce lucruri?

– Nebunia. Reaua-voință. Nedreptatea.

O opri, cu mâhnire în glas.

– Lucrurile acestea fac parte din natura lumii. Nu putem face nimic să le prevenim.

– Nici măcar nu poți să încerci? spuse ea.

– Viața nu este dreaptă. Dreptatea este o noțiune a celor nebuni. Împotrivirea aduce numai deziluzie.

– Păi, suntem diferiți. Noi, oamenii, putem îndura o mie de rele, atât timp cât ni se pare drept. Ne luptăm în permanență să facem dreptate, în noi înșine și în societatea noastră. Și în a voastră, dacă ne-ați lăsa.

– Deci, agresivitatea voastră reprezintă un efort de a ne îmbunătăți? spuse Wattesoonul.

Susan râse, surprinsă.

– Vai, căpitane Groton, nu mi-a zis nimeni că poporul vostru are simțul ironiei.

Păru înlemnit de reacția ei, ca și cum i-ar fi părut rău că o provocase.

– Nu râdeam de tine, explică ea în grabă. Cel puțin, nu într-un mod pe care nu ți l-ai dori.

– N-ai de unde să știi ce-mi doresc, spuse el înțepat.

– A, asta nu știu, spuse ea.

Pentru moment, departe de orice context oficial, părea la fel de dificil și contradictoriu ca orice bărbat.

– Răspunsul tău de adineauri, referitor la dreptate, se hazardă ea. Ai părut trist, ca și cum ai fi vorbit din experiență. Ce s-a întâmplat?

Căpitanul se holbă la ea cu fața aceea împietrită, de granit. Pentru câteva clipe, Susan se gândi că nu-i va răspunde. După aceea, el zise:

– E ceva din trecut. Nu are rost să discutăm despre asta. Ziua de azi este ziua de azi. Accept asta.

Rămaseră tăcuți o vreme, ascultând sunetele vieții din jurul lor. În cele din urmă, Susan spuse:

– Ei bine, marea nedreptate din viața *noastră* se află încă în viitor.

Gândul o copleși. Toată această vale domoală o să dispară în curând, transformată într-o rană deschisă în peisaj. Îi dădură lacrimile, de supărare și de perspectiva pierderii, așa că se ridică din leagăn, să se întoarcă în casă. Când ajunse la veranda din spate, se opri să-și revină, ștergându-și lacrimile de pe față. Căpitanul Groton, care o urmase, spuse uimit:

– Secreți umezeală.

– Da, zise ea. Mai facem asta, din când în când, în momentele cu mare încărcătură emoțională.

– Aș vrea... începu el, apoi se opri.

– Da? Ce-ai vrea?

– Nu contează, spuse el, îndepărtându-și privirea.

În noaptea aceea, întinsă în pat, Susan îi povesti lui Tom ce aflase.

– Nisip, spuse el neîncrezător. Nemernicii ne mută de aici ca să-și facă baie de nisip.

Nu se simțea indulgent față de Wattesooni. După ce musafirul lor plecă în limuzina cu geamuri fumurii, Tom primi un telefon de la primarul orașului Walker, capitala magazinelor Wal-Mart. Căpitanul însărcinat cu evacuarea lor era o persoană milităroasă și inflexibilă, care le prezentase locuitorilor un set de termene-limită ce nu puteau fi negociate. Veștile venite din Red Bluff erau și mai descurajante. Căpitanul de acolo era un rasist declarat, care considera evacuarea o soluție prea bună pentru populația locală. Forța părea a fi alternativa lui preferată.

– Larry vrea să formeze o rezistență unită, spuse Tom. Un fel de „La naiba, nu plecăm de aici". Rămânem pe loc, refuzăm să ne facem bagajele. Mie mi se pare cam riscant.

Susan se gândea. În cele din urmă spuse:

– Vor crede că este o reacție imatură.

– Ca a unui copil neascultător? spuse Tom iritat.

– Nu am zis că sunt de acord. Ci doar ce vor crede.

– Deci, ce *facem?*

– Nu știu. Ne comportăm într-un mod pe care ei să îl asocieze adulților. Rezistăm, fără să pară că rezistăm.

Tom întoarse capul pe pernă, să se uite la ea.

– Cum ai aflat toate aceste lucruri? Mie nu mi-a zis și altceva în afară de vorbăria oficială.

– Ești omologul lui, Tom. Trebuie să fie oficial cu tine. Eu nu contez.

– Sau poate contezi și mai mult. Poate s-a îndrăgostit de tine.

– Te rog!

– Cine ar fi crezut că îmi voi pierde soția în favoarea unui cartof, medită Tom.

Susan rezistă impulsului de a-l lovi cu perna.

– Să știi că este oarecum un filozof.

– Socrate, cartoful, spuse el.

– Mai degrabă, Marc Aureliu. Nu cred că vrea cu adevărat să fie aici. Există ceva în trecutul lui, o tragedie despre care nu vrea să vorbească. Dar l-am putea face mai înțelegător. L-am putea câștiga de partea noastră.

Tom ridică un cot, să se uite foarte serios la ea.

– Dumnezeule, chiar ți s-a destăinuit.

– Eu doar pun lucrurile cap la cap. Problema e că nu știu la ce ne-ar folosi dacă l-am câștiga de partea noastră. El doar ascultă de niște ordine.

– Iisuse, un prieten în rândul Wattesoonilor este un progres. Mergi mai departe.

– Este un ordin, domnule primar?

– Mata Hari a mea, spuse el, cu zâmbetul său strâmb și bleg pe care ea îl iubea.

Se rostogoli mai aproape, să-și pună capul pe umărul său. Toate problemele păreau mai suportabile în prezența lui.

În săptămânile care au urmat, căpitanul Groton nu prea a fost văzut. Din biroul lui ieșeau încă informări, instrucțiuni și ordine, dar căpitanul în persoană nu era disponibil – era indispus, suna comentariul oficial. Când auzi asta, Susan telefonă la sediul Wattesoonilor, îngrijorată de faptul că ar fi putut avea o reacție la meniul ciudat cu care îl servise. Spre surprinderea ei, căpitanul răspunse la telefon.

– Nu-ți face griji, Susan, spuse el. Nu ai cu ce să mă ajuți.

– Nu te cred, zise ea. Ești atât de pasionat de acceptarea stoică, încât ai putea avea un șoc toxic înainte de a recunoaște că este ceva în neregulă.

– Nu este nimic în neregulă.

– Sunt asistentă medicală, căpitane Groton. Dacă ești bolnav, ai devenit răspunderea mea.

Urmă o pauză enigmatică pe fir.

– Nu este ceva ce-ai putea recunoaşte, spuse el într-un final. O boală Wattesooniană.

Îngrijorată, acum că el recunoscuse, Susan întrebă:

– Este gravă?

– Nu este mortală, dacă la asta te referi.

– Pot să te văd?

– Grija ta este măgulitoare, dar nu am nevoie de ajutor.

Şi a trebuit să se mulţumească cu asta.

În cele din urmă, Tom îl văzu înaintea ei, la o şedinţă pe care căpitanul nu a putut să o evite, un raport intermediar cu privire la pregătirile de evacuare.

– Trebuie să fie un gen de artrită, răspunse vag Tom la întrebările lui Susan. Se târâie într-un baston. Este şi puţin irascibil.

Neavând încredere într-un bărbat să remarce ceea ce era de remarcat, Susan o sună pe Alice Brody, care fusese şi ea la şedinţă. Aceasta se arătă mai mult decât dispusă să dea amănunte.

– Pare că îl supără ceva, spuse Alice. Dar nu asta e partea ciudată.

Aha, gândi Susan.

– Este *mai înalt*, Susan. Cu câţiva centimetri. Şi proporţionat diferit. Nu mai e atât de îndesat, dacă înţelegi la ce mă refer. Parcă a pierdut din greutate, dar eu cred că doar i-a fost redistribuită. Şi pielea îi arată altfel... e mai netedă, şi are o culoare mai naturală.

– Ce crezi că se întâmplă?

– Să fiu a naibii dacă ştiu.

Acela a fost momentul în care lui Susan îi veni ideea să îl invite pe căpitanul Groton la serbarea de 4 Iulie. Serbarea în sine fusese controversată, în împrejurările date – dar consiliul orăşenesc consideră că o zi de petrecere ar ridica moralul tuturor. Wattesoonii o priviră ca pe un ciudat festival al verii şi nu sesizară deloc conotaţiile naţionaliste, aşa că singura lor

obiecție a fost legată de potențiala tulburare a ordinii publice. Când orășenii au fost de acord să interzică alcoolul, ocupanții s-au înduplecat.

În Okanoggan Falls, ziua de 4 Iulie culmina întotdeauna cu o paradă, un obicei local pentru care oamenii se pregăteau cu cel puțin trei ore înainte. Existau mereu o echipă de drujbiști, o decapotabilă pentru Prințesa Untului, o formație de jazz stil Dixieland pe un camion cu platformă, excavatoare decorate și buldozere în loc de scenă.

Tom urma să meargă într-un Ford de epocă, purtând joben, așa că Susan îi telefonă comandantului Wattesoonilor și îl rugă să o însoțească.

– Va fi o adevărată paradă a Americii de pe vremuri, spuse ea.

Căpitanul ezită.

– Nu vreau să fiu provocator. Concetățenii tăi poate nu se vor bucura de prezența mea.

– Dacă ai merge pe o platformă, poate. Dar dacă te amesteci în mulțime, și savurezi un cârnat și o limonadă? Unii poate chiar vor aprecia asta. Dacă nu, mă ocup eu de ei.

În cele din urmă, fu de acord, și aranjară să se întâlnească.

– Să nu vii în uniformă, sună ultima ei instrucțiune.

Susan nu avu nici cea mai mică idee despre dilema pe care i-o provocase, până când acesta nu apăru în fața drogheriei Meyer, purtând o adunătură de haine nepotrivite, ce păreau luate de la second-hand. În orice caz, lucrul cel mai remarcabil era faptul că putea să le poarte – ultima dată când îl văzuse, ar fi fost complet imposibil să încapă în haine omenești. Acum, când îl întâmpină, își dădu seama că aveau aceeași înălțime, iar el avea chiar și bărbie.

– Arăți minunat, spuse ea.

– Exagerezi, zise el cu oarecare durere în glas.

– Te simți bine?

– Mai bine, mulțumesc.

– Dar hainele tale. O, Doamne.

– Sunt nepotrivite? întrebă el neliniștit.

Susan privi în jur, la toată acea neglijență estivală americană – bărbați în tricouri lălâi și sandale, femei abia încăpând în maiourile lor.

– Nu, spuse ea. O să te integrezi de minune. Doar că, pentru un tip cu funcția ta... Îl apucă de mână și îl târî în drogherie, îndreptându-se spre raftul cu reviste. Găsi un exemplar din *GQ* și i-l puse în mână. Studiază-l, spuse ea. O să vezi cum se îmbracă bărbații din elită. Răsfoind alte reviste, găsi câteva exemple de înfățișare mai clasică. Este ceva mai informal, dar de bun-gust. Potrivit în astfel de ocazii, și nu îți scade prestigiul.

Căpitanul studia solemn pozele.

– Mulțumesc, Susan. Îmi este de ajutor.

Ea gândi cu durere că și-ar fi dorit ca și Tom să îi urmeze cu atâta ușurință sfaturile referitoare la stil.

Se îndreptau spre casa de marcat, să plătească revistele, când căpitanul se opri brusc la vederea rafturilor.

– La ce folosesc astea?

– Igienă, îngrijire personală, spuse Susan. Astea sunt pentru curățat dinții. Îi curățăm de două ori pe zi, pentru a preveni respirația urât mirositoare și îngălbenirea dinților. Astea sunt pentru îndepărtarea părului nedorit. Bărbații se bărbieresc în fiecare zi, altfel le crește barba.

– Adică toți bărbații au păr pe față? întrebă căpitanul Groton, ușor îngrozit.

– Da. Cei care nu vor barbă se bărbieresc.

– Dar astea ce sunt? întrebă el arătând spre deodorante.

– Ne dăm cu ele la subraț în fiecare zi, pentru a preveni mirosurile neplăcute.

– Trăiți în permanent război cu corpul vostru, șopti căpitanul.

Susan râse.

– Așa pare, nu? Privi și ea spre rafturile pline cu șampoane, apă de gură, creme antiacneice, soluții pentru îndepărtarea bătăturilor, săpunuri și alte produse care demonstrau modurile în care fiecare persoană își considera neplăcut propriul corp.

Beth Meyer lucra la casă, așa că Susan i-o prezentă căpitanului Groton. Incapabilă să își ascundă ostilitatea, Beth spuse totuși:

– Sper că veți învăța câte ceva despre noi.

– Magazinul vostru a fost deja foarte instructiv, doamnă Meyer, spuse politicos căpitanul. Nu mi-am dat seama niciodată câtă ingeniozitate dedică oamenii îngrijirii corporale. Sper să mă întorc într-o zi.

– Atât timp cât este deschis, nu vom respinge niciun client, zise Beth.

Afară, lucrurile se precipitau pentru paradă, și era evident că oamenii urmau să o folosească în mod spontan spre a-și exprima frustrarea. Câțiva spectatori purtau panouri de protest, iar de-a lungul trotuarului un întreprinzător local amenajase un stand Înțeapă Barabula, oferind oamenilor posibilitatea ca, pentru câțiva dolari, să fie sadici cu niște cartofi copți. Judecând după resturile de cartof împrăștiate prin stand, cea mai populară activitate părea a fi explozia petardelor în interiorul cartofilor. Un reporter de la un post TV din afara orașului îi lua un interviu patronului despre înfloritoarea lui afacere. Nimeni nu rostise cuvântul „Wattesoon", dar toți înțeleseseră ideea.

Inclusiv căpitanul Groton. Susan îl văzu studiind scena, așa că spuse încet:

– E de prost-gust, dar mai bine să o facă așa, decât la modul serios.

– Asta-i o interpretare, zise el puțin încordat.

Susan își reaminti că nu mărunțaiele *ei* simbolice împodobeau pereții standului.

Transmițătorul lui radio alese exact acel moment pentru a prinde viață. Susan nici măcar nu își dăduse seama că îl avea la el, ascuns sub cămașa scoasă din pantaloni.

– Scuză-mă, spuse el, după care vorbi în propria sa limbă.

Susan nu știa despre ce se vorbea, dar vocea căpitanului era calmă și profesională. După ce termină de vorbit, îl întrebă:

– Aveți soldați gata să intervină?

O studie o clipă, ca și cum s-ar fi gândit dacă să mintă, apoi spuse:

– Ar fi fost o prostie din partea noastră să nu luăm niciun fel de măsuri.

Lui Susan îi trecu prin minte că el era cel trimis în recunoaștere, profitând de prietenia ei pentru a evalua necesitatea de a folosi forța împotriva vecinilor ei. Inițial, se simți înfuriată; dar imediat se liniști cu gândul că nu trimisese pe altcineva, mai iritabil.

– Hei, căpitane! Bărbatul de la standul Înțeapă Barabula îi remarcase și, încurajat de prezența camerei de filmat, se hotărâse să creeze o scenă atractivă. Vrei să lansezi o rachetă-cartof?

Oamenii din jur râseră nervos, așteptând încremeniți reacția Wattesoonului. Susan gâfâia, gândindu-se cum să-l scape, când el puse o mână sigură pe brațul ei.

– Mi-e teamă că mă veți considera un criminal, spuse el pe un ton relaxat.

Văzură cu toții că înțelesese mesajul de violență subtilă, dar alesese să o ia drept glumă, și nu provocare.

– Nu e vorba de nicio crimă, sunt doar cartofi, spuse patronul. Era un tip dolofan, nebărbierit, purtând un tricou alb murdar. Tonul cu care glumise avea o ușoară nuanță agresivă. Haide, te las să tragi o dată gratis.

Căpitanul Groton ezită, toți erau dornici să vadă ce va face. Într-un final, cedă.

– Foarte bine, spuse el îndreptându-se spre stand, dar insist să plătesc. Fără vreun tratament preferențial.

Patronul, comedian amator, făcu spectacol din alegerea unui cartof lung și subțire, care semăna în mod remarcabil cu clientul său. După aceea, îi dădu să aleagă arma: baros, topor, petardă sau alte instrumente de tortură.

– Păi, petarda, bineînțeles, se decise căpitanul. Așa-i tradiția azi, nu?

– Tradițională ca și berea.

O parte a mulțimii se simți nemulțumită de interferența Wattesoonilor cu dreptul lor patriotic de a se îmbăta.

Patronul standului îi înmână cartoful și petarda.

– Uite, bag-o înăuntru. După ce căpitanul se conformă, bărbatul puse cartoful în spatele standului, zicându-i: Să-mi spui când ești gata.

Când căpitanul dădu semnalul, bărbatul aprinse fitilul. Așteptară cu respirația tăiată; după aceea, cartoful explodă, împroșcându-l pe patron drept în față. Publicul izbucni în râs. Căpitanul Groton se retrase fluturând prietenește din mână, de parcă ar fi plănuit de mult rezultatul.

– Ai fost foarte de gașcă, îi spuse Susan în timp ce se îndepărtau.

– Aș fi putut distruge barabula cu arma mea, zise el, dar m-am gândit că nu ar fi fost în spiritul evenimentului.

– Porți armă? se holbă Susan. Armele Wattesoonilor erau recunoscute ca fiind îngrozitoare. Ar fi putut spulbera standul și pe toți cei din jurul său.

Căpitanul o privi fără vreo urmă de amuzament.

– Trebuie să mă pot apăra.

Parada era pe cale să înceapă, iar Susan simțea că escorta o persoană extrem de periculoasă, așa că spuse:

– Hai să găsim un loc unde să stăm, departe de mulțime.

– Aici, zise căpitanul Groton.

Scanase deja terenul și identificase cel mai bun loc pentru supraveghere: veranda unui bloc vechi, unde putea sta cu spatele la perete. Urcă treptele oarecum țeapăn, mișcându-se ca și cum genunchii săi nu ar fi fost obișnuiți să se îndoaie.

Okanoggan Falls se întrecuse pe sine însuși. Era o paradă deosebit de obraznică, plină de platforme cu dublu înțeles, precum cea pe care se afla un grup numit Banjourile Stricate, cântând „Nu mă îngrădi", sau bannerul purtat de echipa de majorete a liceului, îmbrăcate în costume alb-negre reprezentând vacile Holstein, banner pe care scria „Eu nu vreau să mă mut". Transmițătorul radio al căpitanului îi tot întrerupea, și Groton vorbea cu o voce calmă, autoritară, persoanei aflate la celălalt capăt.

În final, totul se petrecu fără intervenția vreunui soldat, cu excepția celui de lângă Susan. Când mulțimea începu să se împrăștie, Susan descoperi că ținuse tot timpul pumnii strânși și se bucură că nimeni nu își dăduse seama de riscul care plutise deasupra lor.

– Acum ce urmează? întrebă căpitanul Groton. Vorbise din punct de vedere militar, ea știa asta; toate pretextele lui de socializare dispăruseră.

– Toți se despart, spuse ea. Unii vor merge la terenul de baseball, pentru un picnic unde se vor aduna fonduri, dar majoritatea nu se vor mai întâlni până diseară, la artificii. Adică pe la nouă jumate, zece.

Căpitanul încuviință din cap.

– Atunci, mă întorc la bază, zise el.

Susan nutrea sentimente contradictorii, dar în final spuse:

– Căpitane... mulțumesc. Cred.

O studie cu atenție.

– Îmi fac doar datoria.

În seara aceea, la ştiri, serbarea din Okanoggan Falls contrastă cu cea din Red Bluff, unde fusese instaurată starea de asediu, artificiile fuseseră interzise şi tancurile Wattesoonilor patrulau pe străzile pustii.

O săptămână mai târziu, când Susan îi telefonă căpitanului Groton, răspunse aspirantul Agush.

– Nu poate să vorbească cu dumneavostră, spuse el indiferent. Este pe moarte.

– Poftim? zise Susan, gândindu-se că poate nu a înţeles bine.

– A contractat una din bolile voastre omeneşti.

– A chemat cineva un doctor?

– Nu. O să moară în curând. Nu are rost.

După jumătate de oră, Susan ajunse la sediul Wattesoonilor cu trusa ei de asistentă în mână. Când aspirantul îşi dădu seama că are în faţă o femeie înzestrată cu hotărârea unui nazist, nu se împotrivi, ci o conduse spre biroul căpitanului. Părea în continuare nepăsător faţă de iminentul deces al superiorului său.

Căpitanul Groton stătea prăbuşit într-un scaun, în camera sa spartană, dar intimă. Transformarea din înfăţişarea lui era şi mai evidentă; acum era înalt şi zvelt, chiar şi pentru un om, iar trăsăturile sale faciale păreau cu adevărat umane. Într-o lumină mai slabă, ar fi putut trece drept un om obişnuit.

Un om obişnuit excesiv de nefericit. Ochii lui aveau contururi roşii, faţa era nebărbierită (Susan remarcă surprinsă prezenţa părului facial) şi vocea răguşită.

– Susan! Tocmai mă gândeam că ar trebui să-ţi mulţumesc pentru amabilitatea ta înainte de a... Se opri să strănute.

Preocupată încă de înfăţişarea lui, Susan răspunse:

– Devii uman, nu-i aşa?

– Microbii voştri cred cu siguranţă asta. Tuşi cu spută. Am contractat o boală extrem de dezgustătoare.

Susan îşi trase un scaun lângă el.

– Ce simptome ai?

Căpitanul scutură din cap, evident gândindu-se că nu era un subiect potrivit.

– Nu-ţi face griji. Sunt resemnat că voi muri.

– Te întreb strict din punct de vedere profesional.

Contrar voinţei sale, căpitanul spuse:

– Acest corp pare că se dizolvă. Pierde fluide prin toate orificiile. Iată, ţi-am zis că este dezgustător.

– Te doare gâtul? Ai nasul înfundat? Tuşeşti şi strănuţi?

– Da, da.

– Dragul meu căpitan, boala ta se cheamă răceală.

– Nu! protestă el. Sunt chiar cald.

– Probabil din cauză că ai febră. Îi puse mâna pe frunte. Da. Ei bine, din fericire am adus ceva pentru asta. Scoase o sticluţă cu aspirină, un antihistaminic, un descongestionant nazal şi un medicament pentru suprimarea tusei. Îi dădu în plus şi o cutie cu vitamina C.

– Nu eşti alarmată? întrebă el nesigur.

– Nu foarte tare. La noi, boala se vindecă în mod normal cam după o săptămână. Întrucât sistemul tău imunitar nu a mai întâlnit-o, în cazul tău nu sunt sigură. Trebuie să fii sincer cu mine, căpitane. Ai devenit uman şi în alte moduri, în afară de înfăţişarea ta?

– Cât a trecut? spuse el vag.

– Cât a trecut de când?

– De când te-am văzut prima dată.

Susan se gândi.

– Cam şase săptămâni.

– Atunci, transformarea este foarte avansată. În trei săptămâni nu mă voi mai putea deosebi de unul de-al vostru.

– Și intern la fel?

– Ți-ar trebui un laborator ca să-ți dai seama de diferență.

– În cazul acesta, ai fi în siguranță să fie sigur dacă te tratăm ca și cum ai fi uman. Voi fi atentă, totuși. Se uită prin cameră, după un pahar cu apă. Unde este ba... Era un apartament Wattesoonian; bineînțeles că nu exista baie. Știa deja că ei nu excretau decât niște granule tari, fără miros. De unde pot lua un pahar cu apă?

– Pentru ce? Căpitanul părea ușor dezgustat.

– Ca să bei cu aceste pilule.

– *Să beau?*

– Vrei să spui că nu ai băut nimic?

– Noi nu avem nevoie de lichide...

– O, Doamne. Probabil ești și deshidratat. Va trebui să-ți schimbi câteva obiceiuri, căpitane. Stai aici. Trebuie să dau o fugă la magazin.

Cumpără cantități mari de sucuri de fructe, apă îmbuteliată, șervețele și, după o secundă de ezitare, hârtie igienică – deși nu se bucura că va trebui să îi explice la ce folosește. Cumpără, de asemenea, săpun, un prosop de față, apă de gură, gel de ras, un pachet de aparate de ras din plastic, o găleată și un lighean. Că îi place sau nu, va trebui să învețe.

Susan se confruntase cu pacienți în diferite stadii de alienație mintală, dar niciodată nu trebuise să învețe pe cineva cum să fie uman. Când l-a convins să înghită pastilele și un suc de portocale, i-a explicat scopul cumpărăturilor sale într-un limbaj simplu, concret. I-a arătat cum să își sufle nasul și i-a explicat cum funcționau vezica și intestinele, precum și necesitatea de a se spăla cu apă și săpun. Când a terminat, căpitanul arăta mai disperat ca înainte.

– Noi nu avem cunoştinţă de faptul că ascundeţi aceste deficienţe corporale, spuse el. Mă tem că am făcut o gravă eroare de judecată.

– Eşti soldat, zise ea. Nu mai dramatiza, adaptează-te.

Pentru o clipă, căpitanul se holbă, mirat de tonul ei autoritar. După aceea, îl văzu adunându-şi curajul de parcă ar fi trebuit să îndure dezmembrarea şi moartea.

– Ai dreptate să mă certi, spuse el. Eu am ales asta. Nu trebuie să mă plâng.

Curând, antihistaminicul începu să îi dea o stare de somnolenţă, aşa că îl convinse să se întoarcă în pat.

– E mai bine dacă dormi, îi spuse ea. Mai ia nişte pastile la patru ore şi bea o sticlă cu apă de fiecare dată când te trezeşti. O să simţi o presiune şi nevoia de a elimina lichid, foloseşte găleata. Nu te abţine, este foarte rău. Sună-mă dimineaţă.

– Pleci? întrebă el neliniştit.

Aşa intenţionase, dar ezită văzând expresia sa nefericită. O făcu să-şi dea seama că acum putea cu adevărat să citească expresiile de pe faţa lui. Îşi trase un scaun şi se aşeză.

– Trebuie să recunosc, tovarăşii tăi de aici nu par prea înţelegători.

Căpitanul rămase tăcut câteva clipe, uitându-se posomorât în tavan. Într-un final, spuse:

– Le e ruşine.

– De ce anume? De tine?

– De ceea ce devin.

– Adică uman? Atunci, sunt nişte habotnici.

– Da. Trebuie să înţelegi, Susan, armata nu atrage întotdeauna persoane de cea mai bună calitate.

Îşi dădu seama atunci că medicamentele, sau păsuirea din faţa morţii, îi învinseseră reticenţa obişnuită. Se afla acum într-o poziţie ciudată, comandantul forţei ocupante se baza pe ea în

starea care l-a luat prin surprindere. Ar fi fost evident o violare a eticii medicale dacă ar fi încercat să afle de la el secrete militare sau politice. Dar informarea personală și culturală era oare permisă? Luă rapid o decizie: nimic care să-l rănească. Cu prudență, spuse:

– Nu știam că voi, Wattesoonii, aveți acest talent... această aptitudine... de a vă schimba înfățișarea.

– Funcționează doar cu speciile asemănătoare, spuse el somnoros. Nu eram siguri că ne sunteți suficient de apropiați. Se pare că sunteți.

– Cum faci?

Căpitanul rămase tăcut multă vreme, apoi zise:

– O să-ți povestesc într-o zi. Este o trăsătură care ne-a fost de folos la adaptarea pe alte planete. Planete mult mai deosebite de a noastră, decât aceasta.

– De aceea te-ai schimbat? Ca să te adaptezi mai bine?

– Nu. Am simțit că este cel mai bun mod de a îndeplini ordinele.

Susan așteptă să-i explice; întrucât el nu o făcu, îl întrebă:

– Ce ordine?

– Supravegherea evacuării la timp și cu agitație minimă. M-am gândit că, dacă arăt ca un om, voi face populația locală să coopereze. Am vrut să mă considerați uman. Atunci nu știam ce dezavantaje sunt.

– Păi, nu cred că ne-ai fi putut păcăli, oricum, spuse Susan, ușor sceptică. Acum te poți răzgândi?

– Nu. Procesul cameleonic este parte a biologiei noastre reproductive. Nu ne putem răzgândi nici în legătură cu asta.

Menționarea reproducerii aduse în discuție un alt subiect la care ea se gândise adesea.

– De ce nu se află aici nicio femeie Wattesooniană?

Subiectul păru că îi provoacă o emoție intensă.

– Aproape invariabil, femeile noastre mor după ce nasc, spuse el încordat. Singurele care supraviețuiesc, de regulă, sunt cele fără copii, și sunt rare. Dacă nu ar fi fost frecvente nașterile multiple, am fi avut dificultăți în menținerea populației. Vedem ușurința cu care nașteți voi, femeile umane, și vă invidiem.

– Nu a fost întotdeauna așa, spuse Susan. Și noi obișnuiam să murim la fel de des. Dar nu ne-am împăcat cu gândul. Ne-am îmbunătățit medicina până când am rezolvat problema.

– Nici noi nu ne-am împăcat cu gândul, zise el încet.

Susan își dădu seama.

– Asta s-a întâmplat cu soția ta?

– Da.

Îi studie fața.

– Cred că ai iubit-o foarte mult.

– Am iubit-o. Prea mult.

– Nu te poți învinui pentru moartea ei.

– Pe cine ar trebui să dau vina?

– Pe doctori. Pe cercetătorii care nu găsesc leac. Pe societatea care nu consideră o prioritate suficient de mare găsirea unei soluții.

Căpitanul râse.

– Este un răspuns foarte uman.

– Ei bine, *noi* ne-am rezolvat problema.

Se gândi atât de mult la răspunsul ei, încât Susan crezu că a adormit. Dar tocmai când se ridica să verifice, el spuse:

– În viață, cred că este mai bine să fii călător, să treci detașat de bine și de rău. Mai ales de bine, pentru că acesta întotdeauna dispare.

– Nu întotdeauna, zise Susan cu blândețe.

Îi aruncă o privire întunecată.

– Întotdeauna.

Apoi adormi cu adevărat.

În seara aceea, după ce băieții urcară în camerele lor, Susan îi povesti totul soțului său, la un pahar de vin. Câteva din detaliile medicale îl făcură să tresară.

– Au. Bietul nemernic. Sună mai rău decât pubertatea, totul se întâmplă în doar nouă săptămâni.

– Tom, chiar l-ai putea ajuta. Sunt lucruri pe care i le-ai putea spune, ca de la bărbat la bărbat, lucuri pe care eu nu pot...

– Ba nu, nu aș putea, zise Tom. În niciun caz.

Susan protestă.

– Dar sunt lucruri legate de anatomia masculină – vrei să-l pun *eu* în gardă?

– Mai bine să o faci tu, spuse Tom.

– Ești un laș, replică ea.

– Ba bine că nu. Uite ce e, bărbații nu vorbesc despre asemenea lucuri. Cum aș putea să deschid subiectul? Și mai ales, de ce? S-a băgat singur în toată povestea asta. A fost o strategie militară. A recunoscut chiar și în fața ta: a vrut să ne manipuleze, să cooperăm în a fi cuceriți. Nu știu de ce te porți ca și cum ai fi responsabilă pentru el.

Tom avea dreptate. Susan își studie vinul din pahar, minunându-se de propria sa reacție. Se agita ca și cum căpitanul Groton ar fi fost pacientul, nu dușmanul ei. Îi manipulase în mod intenționat sentimentele, și reușise.

Ei bine, gândi ea, jocul ăsta se poate juca și în doi.

Urma să fie o vară petrecută nu la plajă, nu la pescuit și nici pe terenul de baseball. Toți erau ocupați cu împachetatul, sortatul și pregătirile de mutare. Susan îi mobiliză pe Nick și Ben în podul și subsolul casei, să se ocupe de partea mai ușoară, împachetatul și adunatul, dar partea mai grea îi revenea în întregime ei: luarea deciziilor. Ce să ia, ce să lase. Totul era un fel de referendum despre viața ei, trebuia să aleagă ce

merită păstrat și ce nu. Niciun obiect nu era un simplu obiect: erau doar amintiri, cuprinse în jucăriile vechi și murdare, în felicitări, în bulbii de flori și în cuverturi. Toate momentele mici, minuscule, care formau împreună tabloul vieții sale. Într-un fel, trebuia să se separe pe ea însăși de locul care o crease, să devină un obiect dezrădăcinat.

Vara era punctată de ceremonii triste, precum cea în care au început să dezgroape morții din cimitir, ziua în care macaraua a scos din parc statuia soldatului din Războiul Civil și ultima slujbă la biserică, înainte de a scoate ferestrele cu vitralii. În mod paradoxal, după plecarea morților orașul păru și mai bântuit de stafii.

Protestele nu încetară. Red Bluff era într-o stare de revoltă fățișă; un lunetist împușcase trei soldați Wattesoonieni, și armata începuse perchezițiile din casă în casă, pentru a dezarma populația. În Walker, mitingurile furioase erau televizate, rezidenții țipau și plângeau.

În Okanoggan Falls, negociau. Wattesoonii plăteau acum pentru mutarea clădirilor istorice mai importante, iar districtul școlar urma să fie păstrat neatins după mutare. Căpitanul Groton acceptase chiar să prelungească termenul-limită cu încă două săptămâni din septembrie, pentru ca fermierii să poată aduna recolta – concesiune pe care și căpitanii din Red Bluff și Walker au fost forțați să o facă, în silă, în cele din urmă.

Căpitanul devenise o figură cunoscută în oraș – nu mai folosea o limuzină, ci conducea un SUV închiriat pentru a supraveghea contractorii, a se întâlni cu grupurile civile, sau pur și simplu pentru a lua masa la Earl's Cafe și a pălăvrăgi cu ospătărița. La exterior, nu mai avea nicio trăsătură Wattesooniană, în afară de stângăcia cu care făcea un nod sau prindea mingea de baseball. Se transformase într-un bărbat înalt, distins și în vârstă, cu părul grizonant, ale cărui maniere erau la

fel de impecabile ca și ținuta. În context social era rezervat, dar ocazional ceva îl amuza, și atunci râdea îngăduitor. În același timp, o autoritate de oțel se ascundea dincolo de suprafață.

Femeile din Okanoggan începuseră să remarce. Începuseră să se apropie și să îl atragă în conversație – cu insistență, călduros, râzând sfioase; iar el era extrem de atent, dar enervant de nehotărât. Lumea începuse să vorbească despre faptul că se ducea în fiecare săptămână să ia cina în casa Abernathy, indiferent dacă Tom era sau nu acolo. Au remarcat când Susan l-a dus la frizer, și când s-au dus împreună să viziteze mall-ul din La Crosse. Buna dispoziție a lui Susan începuse să le irite pe celelalte femei, așa cum nu se mai întâmplase niciodată până atunci, și ochii lor o urmăreau când trecea pe lângă ele.

– Cu siguranță a sărutat mult broasca aia, de s-a transformat într-un prinț, spuse Jewell Hogan la salonul de înfrumusețare, și remarca sa fu considerată atât de spirituală, încât o repetă întregul oraș.

În ceea ce o privea, Susan găsise un motiv în plus să-și iubească viața în Okanoggan Falls, înainte de a o pierde. Juca un joc care îi dăduse vieții sale o întorsătură exotică, entuziasmul care îi lipsise. Era datoria sa patriotică să se gândească în fiecare dimineață la felul în care se putea apropia și mai mult de un bărbat pasionant de atractiv și de puternic, care în mod limpede se bucura de compania ei și se baza pe ea în feluri neobișnuit de intime. În ultima lună dinainte ca totul să fie distrus, viața ei devenise aproape perfectă.

Între pregătirile pentru mutarea afacerii sale și îndatoririle de primar, Tom lipsea adesea în nopțile în care căpitanul Groton venea la cină. Susan știa ce se bârfește – Nick îi spusese rușinat că băieții îl necăjesc pe seama mamei sale – dar nu avea de gând să se lase oprită de o meschinărie.

– Așteaptă până or să vadă rezultatele, îi zise ea lui Nick.

O făcuse să se gândească la faptul că trebuia să înceapă cumva să aibă rezultate.

Căpitanul Groton se familiarizase deja cu mâncărurile tradiționale din Midwest – mâncare de fasole verde, salată de fructe în aspic, fasole cu cârnați – și cu ritualurile comune în care erau consumate. Așa că Susan se distra gătindu-i preparate ceva mai îndrăznețe. Gusturile lui erau mult mai puțin conservatoare decât cele ale lui Tom, și aproape de fiecare dată îi lăuda eforturile. Într-una din nopțile în care Tom urma să se întoarcă târziu, comandă o pizza pentru băieți și pregăti creveți cu orez sălbatic, coriandru, anghinare și smântână, la care adăugă foarte puțin ardei roșu și un strop de lămâie. Au mâncat în sufragerie, și au consumat mai mult vin decât de obicei.

Căpitanul îi povesti cum savantul amator care administrează groapa de gunoi, într-unul din nenumăratele eforturi de a-i împiedica pe Wattesooni să-și pună planurile în aplicare, încercase să îl convingă că sub oraș se afla îngropat un important sit arheologic, ce conținea o comoară. Chiar îi arătase o hartă veche în franceză și fotografia unui obiect metalic având gravat un misterios însemn.

Susan râse, puțin amețită de vin.

– Și tu ai căzut de fazan?

Căpitanul Groton o privi amuzat.

– Nu, nu am căzut.

Engleza lui era atât de bună, încât până atunci Susan nu folosise nicio expresie pe care el să nu o cunoască.

– Este o expresie. Cred că te-a luat peste picior.

– M-a luat peste picior. Și eu trebuia să cad?

– Nu, nu, spuse ea. Este un fel de a spune. A cădea de fazan înseamnă a fi păcălit. Pe de altă parte, a-ți cădea cu tronc înseamnă a fi îndrăgostit de cineva.

Căpitanul medită îndelung.

– Voi folosiți același cuvânt pentru a fi păcălit și a fi îndrăgostit?

Nu se mai gândise până atunci.

– Cred că da. Poate înseamnă că trebuie să îți faci iluzii pentru a te îndrăgosti. *Este* implicată o doză mare de autoamăgire. Dar și mult adevăr.

Deveni brusc conștientă cât de serios o privea, ca și cum subiectul ar fi fost de mult în mintea lui. Când li s-au întâlnit privirile, simți pentru o clipă o reacție chimică spontană; după aceea, el își îndepărtă privirea.

– Și când zici „Okanoggan Falls[1]", la ce te referi, la păcăleală sau la dragoste?

– A, la dragoste, fără îndoială.

– Dar dacă ar fi vorba de păcăleală, nu mi-ai spune, afirmă el zâmbind ușor.

– Nu te păcălesc, căpitane, zise ea încet. Și, puțin surprinsă ea însăși, spunea adevărul.

Urmă un moment de tăcere. Apoi, Susan se ridică de la masă, lăsându-și jos șervetul.

– Hai să mergem în grădină, spuse ea.

O urmă afară, în noaptea fierbinte de vară. Era sfârșitul lunii august; grădinile din jur erau tăcute, se auzeau doar bâzâitul cicadelor prin copaci și oftatul meditativ al aparatelor de aer condiționat. Când ajunseră la iarba mai înaltă de sub copaci, căpitanul se opri și respiră aerul parfumat.

– Singurul lucru care mă surprinde de când am devenit uman este pielea, spuse el. Este atât de sensibilă, de trează.

– Deci, acum îți place să fii uman? întrebă ea.

– Există câteva avantaje, spuse el, privind-o fix.

Intelectul ei îi spunea că ar fi trebuit să schimbe subiectul, să insiste pe subiectele de interes public, dar interesul său

[1] *To fall* (engl.) = a cădea (n. tr.).

personal îi cuprindea mintea, făcând gândirea imposibilă. Era puțin amețită de băutură, altfel nu ar fi spus-o cu voce tare.

– La naiba! Este atât de nedrept. De ce un bărbat atât de perfect trebuie să fie extraterestru?

Un bărbat obișnuit ar fi luat asta drept o invitație. Căpitanul Groton ezită, apoi cu mare reținere îi luă cast mâinile într-ale sale.

– Susan, spuse el, trebuie să-ți explic ceva, altfel te-aș păcăli. Trase aer în piept să se calmeze, în timp ce ea privea nedumerită cât era de timid. Forma aceasta pe care am luat-o, continuă el, nu este un accident. Pe planeta mea, când o femeie alege un bărbat, acesta devine așa cum și-l dorește ea. Este funcția trăsăturii cameleonice. Fără asta, am fi dispărut cu mult timp în urmă. Zâmbi ușor. Bănuiesc că natura și-a dat seama că bărbații nu pot fi vreodată așa cum își doresc cu adevărat femeile, până când nu sunt creați de femei.

Susan se chinuia să înțeleagă.

– Creați de...? Dar pe tine cine te-a creat?

– Tu m-ai creat, răspunse el.

– Adică...

– În prima zi în care ne-am întâlnit, când m-ai atins. De aceea evităm contactul uman. Atingerea femeii potrivite este suficientă pentru a declanșa reacția. După aceea, se ocupă fiziologia. De fiecare dată când m-ai atins, feedback-ul biochimic a desăvârșit procesul.

Să-i fi provocat ea suferința și șocul transformării între specii?

– O, Doamne, cu siguranță mă urăști, exclamă ea.

– Ba nu. Deloc.

Bineînțeles că nu. Bărbatul ei perfect nu ar putea niciodată să o urască. Ar fi o încălcare a scopului.

La gândul acela, se simți ca o pasăre care s-a ciocnit de fereastră.

– Adică tu ești tot ce-mi doresc eu de la un bărbat? întrebă ea.

– Evident.

– Am crezut că Tom este ceea ce-mi doream, vorbi ea cu voce slabă.

– Pe el îl ai deja, spuse căpitanul Groton. Nu mai ai nevoie de altul.

Susan îi studie fața, făcută pe gusturile sale, ca o revelație a propriului său suflet. Nu era o față perfectă, ca a unui star de cinema, ci purta urmele experienței și ale tristeții.

– Și personalitatea ta? vru ea să știe. Tot eu am creat-o?

Căpitanul scutură din cap.

– Este în întregime a mea.

– Dar asta-i partea cea mai bună, zise ea.

– Mulțumesc. Nu îi putu vedea fața în lumina slabă, dar vocea lui părea profund emoționată.

Se purtau ca niște adolescenți. *Erau* ca niște adolescenți, conduși de o neobișnuită furtună hormonală, o necesitate evolutivă. În momentul în care își dădu seama de asta, fu șocată. Nu intenționase niciodată să îl înșele pe Tom, nici măcar pentru o nanosecundă. Și totuși, era ca și cum o făcuse deja, în inima ei. Visase la un iubit, fără ca măcar să își dea seama. Căpitanul era dovada vie a infidelității sale mentale.

– Este foarte stânjenitor, căpitane, vorbi ea încercând să fie matură. Ce ne facem?

– Nu știu, spuse el. Poate...

Exact în acel moment se aprinse lumina pe veranda din spate, și cei doi au sărit ca și cum ar fi fost vinovați, prinși făcând exact ceea ce amândoi încercau să alunge din gândurile lor.

Tom stătea pe verandă, privind spre ei.

– Te-ai întors! strigă vioaie Susan, sperând că vocea nu i-a sunat la fel de încordată ca și ființa sa. Porni pe peluză, spre casă, lăsându-l pe căpitanul Groton în urma ei. Ai mâncat?

– Da, răspunse Tom. M-am oprit în Walker, la Burger King.

– O, bietul de tine. Tocmai voiam să fac o cafea. Vrei şi tu?

– Mă tem că trebuie să mă întorc la bază, spuse căpitanul Groton.

– Nu mai stai nici măcar pentru o cafea? întrebă Susan.

– Nu, este mai târziu decât credeam. Cu un zâmbet trist, adăugă: Acum înţeleg de ce întârziaţi mereu voi, oamenii.

Îl însoţi până la uşă, lăsându-l pe Tom în bucătărie. Pe trepte, căpitanul ezită.

– Mulţumesc, Susan, zise el, şi ea ştiu că nu îi mulţumea pentru cină.

– Femeile voastre sunt norocoase, căpitane, şopti ea.

– Ba nu, nu sunt, răspunse el serios.

– Poate că viaţa lor e scurtă, dar pariez că sunt fericite.

– Sper că ai dreptate. Căpitanul plecă, grăbindu-se de parcă ar fi vrut să scape de amintirile sale.

Când Susan se întoarse în bucătărie, Tom îi spuse cu o nepăsare studiată:

– Ai mai făcut vreun progres cu el?

– Nu, spuse ea. Este foarte conştiincios. Îşi făcu de lucru, turnând cafeaua. Când îi dădu ceaşca lui Tom, pentru prima dată de când erau căsătoriţi văzu o urmă de îngrijorare în ochii săi. Puse ceaşca jos şi îl îmbrăţişă. Tom, spuse ea pătimaşă, te iubesc atât de mult.

Tom nu spuse nimic, dar o strânse cu disperare în braţe.

Şi totuşi, în noaptea aceea, în timp ce stătea trează lângă Tom, ascultându-i respiraţia familiară, în mintea ei au început să se adune întrebările.

În viaţa ei exista un gol despre care nici măcar nu avusese habar că era acolo. Acum, că aflase, nu putea să ignore durerea. Se obişnuise cu o viaţă de compromisuri, de merge-şi-aşa. Dar nu mai mergea aşa.

Cu toate acestea, nu putea avea mai mult fără să-l rănească pe Tom. Nu îl iubea mai puțin după ce aflase că el nu era perfect pentru ea; la urma urmei, era uman. Nu era vina lui.

Se uită la grămada de pături sub care dormea soțul ei și se gândi la tot ce îi datora, pentru anii de încredere și loialitate. Cumva, trebuia să se desprindă de posibilitate și dorință, și să meargă mai departe. Trebuia să se împace cu ce avea. Era pur și simplu datoria ei.

Ziua mutării fusese planificată până în cel mai mic detaliu, așa cum făceau Wattesoonii în orice situație. Flote întregi de camioane, închiriate din toată regiunea, urmau să ajungă în Okanoggan Falls începând cu ora 6 a.m. După oprirea la baza Wattesooniană, urmau să intre în oraș la opt fix și să se răspândească spre locațiile desemnate. Orarul mutării fiecărei gospodării fusese publicat în ziar, afișat în magazine și livrat personal la fiecare ușă. Exista o pagină web unde toată lumea își putea găsi propria oră a mutării.

Protestatarii se organizaseră și ei. Se zvonise că urma să se adune toți la 7 dimineața, în parcul din fața Primăriei. De acolo, urma să mărșăluiască pe Strada Principală, spre locul unde autostrada trecea printre faleză și râu, și să blocheze drumul pe care camioanele trebuiau să intre în oraș.

La ora 6.45, când Susan și Tom ajunseră în spatele Primăriei, la locul de parcare rezervat primarului, era limpede că la miting se adunaseră o mulțime de oameni. Poliția locală dirija traficul și punea în aplicare regulile de parcare, dar nu intervenea în alte moduri. Șiruri întregi de oameni, purtând pancarte făcute acasă, termosuri și scaune pliante, înaintau spre parc, ca și cum ar fi fost sărbătoare. Câțiva activiști, pe care Susan nu îi recunoscu, încercau să pună în funcțiune un amplificator mobil.

Când Susan și Tom ajunseră pe treptele Primăriei, Walt Nodaway, șeful poliției, îi văzu și se îndreptă spre ei.

– Avem niște profesioniști din afara orașului, spuse el. Probabil au venit din Madison.

– Ai suficienți oameni? întrebă Tom.

– Atât timp cât rămân cu toții pașnici.

– Ofițerii știu că nu trebuie să intervină?

– A, da. Vorbiseră despre asta în noaptea dinainte.

O reporteriță își făcu apariția, nu era din oraș.

– Domnule primar Abernathy, ați venit să îi sprijiniți pe protestatari? întrebă ea.

– Toată lumea are dreptul de a-și exprima părerea. Eu sprijin dreptul lor, indiferent dacă sunt sau nu de acord cu ei.

– Dar sunteți de acord cu cei care se opun mutării?

Susan îl instruise să nu folosească replica „Fără comentarii", dar își dădu seama că el exact asta voia să spună acum.

– Pentru oameni este greu. Vor să-și apere casele. Știu cum se simt. Susan îl strânse de mână, să îl încurajeze.

Membrii consiliului orășenesc începură să apară și se adunară pe trepte în jurul lui Tom; discutau cu voce joasă și priveau mulțimea de lângă ei. În mod previzibil, protestul începu târziu; după 7.30, difuzorul prinse viață și cineva începu să intoneze „Nu plecăm de aici". Oamenii se pregăteau să se încoloneze pentru marșul pe autostradă, când din direcția opusă un SUV negru cunoscut se apropie rapid de baricadele poliției și se opri în fața Primăriei. O dubă care venise în urma lui se opri la marginea parcului.

Căpitanul Groton ieși, urmat de trei gărzi Wattesooniene care păreau și mai greoaie decât de obicei, în comparație cu comandantul lor cel zvelt. Toți purtau uniforme de culoarea nisipului. Căpitanul aruncă o privire asupra parcului, acolo unde oamenii tocmai începuseră să își dea seama că sosise

opoziția, apoi se întoarse să urce scările. Când se apropie de Tom, îi spuse cu voce joasă, poruncitoare:

– Doar o vorbă, domnule primar Abernathy. Înăuntru. Se întoarse apoi spre membrii consiliului orășenesc. Și voi. După care continuă să urce scările spre ușă. Ceilalți îl urmară.

Câțiva spectatori reușiră să se strecoare înăuntru, înainte ca gărzile Wattesooniene să închidă ușile; printre ei, se afla și Susan. Rămase alături de ceilalți în spatele încăperii, în timp ce căpitanul Groton se adresa oficialilor orașului.

Nu îl mai văzuseră niciodată supărat atât de tare, și nu era o priveliște care să-i liniștească. Degaja o tensiune rece, ca o manetă trasă până la maximum.

– Sunt nevoit să vă consider responsabili pe voi toți pentru purtarea celor de afară, spuse el. Trebuie să se întoarcă imediat la casele lor și să nu împiedice desfășurarea operațiunii. Se răsuci spre Tom. Aș prefera ca ordinul să vină de la tine, domnule primar.

– Nu pot să le dau un asemenea ordin, zise Tom. În primul rând, nu sunt de acord cu el. În al doilea rând, nu îl vor asculta, indiferent ce le spun. Nu sunt comandantul lor, sunt doar primarul. Ei m-au ales, ei mă pot demite.

– Ai forțele de poliție la dispoziția ta.

– Doar Walt și trei ofițeri. Nu pot acționa împotriva întregului oraș. Cred că sunt patru sute de oameni acolo.

– În cazul acesta, spuse căpitanul Groton, eu *am* forțe la dispoziția mea. Două sute de soldați înarmați. Cu zece minute în urmă, au început să înconjoare parcul. Așteaptă doar ordinul meu, pentru a interveni și a începe să-i aresteze pe cei care nu se supun. Avem amenajat un loc sigur, gata să primească prizonieri. Este decizia ta, domnule primar.

Într-un fel, nu se așteptaseră la o tactică atât de dură.

– Sunt copii acolo, și bătrâni, protestă Tom. Nu poți pune soldații pe ei. Își exprimă doar punctul de vedere.

– Au avut trei luni să își exprime punctul de vedere. Timpul să facă asta s-a terminat.

– Timpul să facă asta nu se termină niciodată, replică Tom.

Ochii li se întâlniră pentru o clipă, apoi căpitanul Groton reluă pe alt ton.

– Nu mai înțeleg nimic. Ați știut de la început pentru ce suntem aici. Nu v-am mințit niciodată, și nici nu v-am ascuns nimic. Am făcut tot ce mi-a stat în puteri să vă fac mulțumiți. Am făcut atâtea compromisuri, încât superiorii mei îmi pun la îndoială discernământul. Și voi tot mă sfidați.

– Nu este vorba de tine, căpitane, spuse Tom cu o voce mai conciliantă. Ai fost foarte corect, și îți suntem recunoscători. Este vorba însă de ceva mai important. Este vorba de dreptate.

– Dreptate! Căpitanul Groton gesticulă nedumerit. Atunci, este vorba de o iluzie. Ceva ce nu a fost și nu va fi niciodată. Spune-mi un lucru: cutremurul ți se pare nedrept, sau mergi împotriva furtunii?

– Cutremurele și furtunile nu sunt responsabile de acțiunile lor. Nu au nici inimă, nici conștiință.

– Păi, dacă asta te ajută la ceva, consideră că nici noi nu avem.

– Știu că nu-i adevărat, spuse Tom privindu-l în ochi.

Pentru o clipă, căpitanul Groton se opri, ca și cum Tom ar fi lovit drept la țintă. Dar apoi, chipul său împietri.

– Înseamnă că te-am indus în eroare, zise el. Suntem la fel de implacabili ca și forța naturii. Neutri și inevitabili. Nici dorințele tale, nici ale mele, nici ale celor de afară nu pot avea o influență cât de mică asupra rezultatului final.

Afară, mulțimea se adunase pe lângă scări și începuse să scandeze „Oamenii, uniți, nu vor fi învinși". Pentru o clipă, doar vocile lor s-au auzit în încăpere.

– Arată că eşti şeful, Tom, zise căpitanul Groton cu voce joasă. Spune-le să plece de aici şi să se salveze. Îţi pot acorda zece minute ca să-i convingi, după care trebuie să dau ordinul. Îmi pare rău, dar este datoria mea.

Tom se uită lung la el, mâniat de trădare, furios să ajungă partener la o crimă. Căpitanul Groton îi întâlni privirea şi nu se feri. Apoi, pentru o secundă, Tom privi spre Susan. Imediat, aproape involuntar, toţi cei din încăpere văzură asta. Şi şi-au dat seama că era mai mult decât un principiu.

Tom se ridică în picioare, era evident că îi amorţise spatele. În mod normal, s-ar fi consultat cu membrii consiliului; de data aceasta însă se întoarse şi porni spre uşă. Trecând pe lângă Susan, aceasta i se alătură. Privitorii le făcură loc. Nimeni nu ştia ce va face Tom.

Afară, gărzile Wattesooniene care ţineau mulţimea departe de uşă se dădură înapoi când Tom apăru pe scări. Ridică mâna şi scandările se opriră.

– Ascultaţi cu toţii, începu el, dar vocea nu-l ajută.

Făcu un semn spre femeia cu difuzorul portabil, şi aceasta se grăbi să urce pe scări, să îi dea microfonul.

– Ascultaţi cu toţii, repetă el. Mulţimea deveni complet tăcută, văzându-i chipul furios. Soldaţii Wattesoonieni ne-au înconjurat, şi în zece minute vor interveni şi vor începe să aresteze oameni.

Un val de protest şi panică îşi făcu loc în mulţime.

– E o cacealma, strigă cineva.

– Ba nu e, spuse Tom. Îl cunosc destul de bine pe căpitan. Este cât se poate de serios. Acum, dacă vreţi să fiţi arestaţi, bătuţi şi aruncaţi într-o închisoare Wattesooniană, foarte bine. Dar toţi ceilalţi, vă rog, mergeţi acasă. Luaţi-vă copiii şi plecaţi de aici. Nu vreau să fiţi răniţi. Ştiţi că ei pot face asta.

Cei de pe margini începuseră deja să plece, dar mare parte din mulțime stătea nemișcată, privindu-l cu dezamăgire pe Tom, ca și cum ar fi așteptat altceva de la el.

– Am făcut tot ce ne-a stat în putință, zise el. I-am convins de multe lucruri pe care nu credeam vreodată că ni le vor acorda. Am mers cât de departe am putut. Dar acum am ajuns în punctul în care nu ne vor mai da nimic. Este rândul nostru să cedăm. Nu mai putem face nimic. Vă rog, mergeți acasă. Eu asta voi face.

Restitui microfonul proprietarului și coborî treptele. Susan îl luă de mână și merse alături de el. Hotărârea oamenilor parcă se evaporase, se dezumflase. Mulțimea începu să se împrăștie. Deși unul din protestatarii din Madison încercă să pună iar lucrurile în mișcare, forța lor dispăruse. Oamenii nu mai vorbeau prea mult, nici măcar nu se mai uitau unii la ceilalți, în timp ce se despărțeau.

Când ajunseră la jumătatea parcului, Susan îi șopti lui Tom:

– Mașina este în partea opusă.

– Știu, zise Tom. O să mă întorc mai târziu să o iau. Susan își dădu atunci seama la ce se gândise Tom: cel mai important era ca oamenii să îi vadă mergând simbolic spre casă.

Nu te uita înapoi, își spuse ea. Ar fi dat impresia că ezită, că îi pare rău. Și totuși, vru să o facă. Când ajunseră la marginea parcului, nu se putu abține și privi peste umăr. Spațiul verde era aproape gol, cu excepția unui grup de conservatori care mărșăluiau spre autostradă, să blocheze camioanele. Căpitanul Groton stătea singur pe treptele Primăriei. Nu supraveghea însă scena și nici protestatarii rămași. Se uita după ea. Văzând asta, în gândurile lui Susan își făcu apariția o undă de regret care îi tăie răsuflarea, și ea aproape se împiedică.

– Ce s-a întâmplat? întrebă Tom.

– Nimic, răspunse ea. Este în regulă.

Până spre seara zilei următoare, în Okanoggan Falls totul se sfârșise.

În Red Bluff, avusese loc o revoltă; armata Wattesoonianâ ducea încă o înverșunată luptă cu partizanii rezistenței. În Walker, soldații îi adunaseră pe locuitorii nesupuși în țarcuri supraaglomerate, și într-un final avu loc o răscoală; numărul victimelor creștea în continuare. Doar în Okanoggan Falls lucrurile se derulaseră pașnic, fără piedici.

Camionul de mutări tocmai pornise din fața casei familiei Abernathy. Tom și Nick îl urmau cu mașina lor, iar Susan făcea ultimul tur prin casă, să vadă dacă a uitat ceva, când telefonul ei sună. Presupunând că este Tom, nu se uită la număr înainte de a răspunde.

– Susan.

Nu se așteptase să îi mai audă vocea. Toate deciziile fuseseră luate, povestea era încheiată. Wattesoonii câștigaseră. Orașul căzuse în mâinile dușmanilor.

– Îmi poți acorda cinci minute să ne vedem? zise el.

Vru să spună că nu, dar o undă de dezamăgire o făcu să își dea seama că între ei mai era încă ceva.

– Nu aici, zise ea.

– Unde?

– Pe Strada Principală.

Ben era în curte, despărțindu-se cu greu de singurul cămin pe care-l avusese. Susan deschise ușa din spate și strigă:

– Trebuie să fug în oraș pentru o clipă. Te iau în zece minute.

În centru, luminile se aprinseseră automat la lăsarea serii, dând un aer melancolic străzilor pustii. Vitrinele magazinelor erau goale, acoperite cu afișe pe care scria ÎNCHIS DE TOT (SAU DE TONT). Când Susan își parcă mașină, pe Strada Principală nu mai erau alte vietăți în afară de o cioară

care căuta în gunoaie şi căpitanul Groton, acum singurul comandant al unui oraş-fantomă.

La început, nu şi-au vorbit. Au mers unul lângă celălalt pe strada bine cunoscută. În drogheria Meyer, raftul de unde Susan îi luase revista era gol. Ajunseră în locul de unde urmăriseră parada de 4 Iulie şi căpitanul Groton întinse mâna, să atingă zidul cald din cărămidă.

– Nu-i voi uita niciodată pe oameni, spuse el. Poate m-am mințit singur, dar în final am ajuns să mă simt bine printre ei. Poate că, dacă aş fi avut suficient timp, aş fi fost fericit aici.

– Asta nu te-a împiedicat să îi distrugi, spuse Susan.

– Nu. Sunt obişnuit să distrug lucrurile pe care le iubesc.

Dacă ar fi existat vreun dram de autocompătimire în vocea lui, Susan s-ar fi înfuriat, dar nu era decât o simplă afirmație.

– Ce vei face mai departe?

Căpitanul ezită.

– Trebuie să lămuresc nişte probleme legate de această misiune.

În spatele lor se trânti o portieră, şi căpitanul Groton aruncă o privire nervoasă peste umăr. Uitându-se în aceeaşi direcție, Susan văzu că un Wattesoon în uniformă neagră coborâse dintr-un vehicul militar parcat şi rămase lângă el, cu braţele încrucişate, privind lung spre ei.

– Şoferul tău este nerăbdător.

– Nu-i şoferul meu. Este gardianul meu. Am fost arestat.

Susan rămase înmărmurită.

– De ce?

Căpitanul făcu un gest indiferent.

– Superiorii meu au fost nemulțumiți de strategia cu care mi-am îndeplinit misiunea.

Susan bănui, într-un fel, că nu se referea la uzul forței.

– Adică... Arătă spre corpul lui uman.

– Da. Au simţit că trebuie să ia poziţie şi să supună problema curţii marţiale.

Susan îşi dădu seama că asta voise el să îi spună.

– Dar ai reuşit! spuse ea.

Căpitanul zâmbi ironic.

– E discutabil. La mijloc stă însă un principiu mai mare. Superiorii mei simt că nu putem risca să ne transformăm în cei pe care îi cucerim. S-a întâmplat de mai multe ori în trecutul nostru.

– Ni se întâmplă şi nouă, zise Susan. Cred că ofiţerii voştri se luptă cu o lege universală a cuceririi.

– Cu toate acestea, ei privesc înainte şi îşi imaginează un copil Wattesoonian jucându-se în curtea şcolii dintr-un oraş ca ăsta, fără să se deosebească de cei umani.

Susan îşi putea imagina şi ea acest lucru.

– Şi ar fi un lucru rău?

– Pentru mine, nu, răspunse el.

– Nici pentru mine.

Gardianul îşi pierdu în cele din urmă răbdarea şi se îndreptă spre ei. Susan luă mâna căpitanului şi o strânse tare.

– Îmi pare atât de rău că vei fi pedepsit pentru violarea acestui tabu.

– Am ştiut tot timpul ce risc, spuse el, strângându-i mâna, la rândul său. Şi totuşi... Vocea lui trăda un remarcabil amestec de hotărâre Wattesoonianã şi indignare umană. Este nedrept.

Şi atunci îşi dădu ea seama că, în ciuda aparenţelor, câştigase.